

Gyöngyös Város
Településrendezési tervének módosítása

KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	3
1.1. Hatályos településrendezési eszközök	3
1.2. Jelenlegi módosítás	3
1.3. Környezeti vizsgálat szükségessége	3
2. KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT CÉLJAI, PRIORITÁSAI	5
3. A MÓDOSÍTÁSOK RÉSZLETES ISMERTETÉSE	5
4. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT, FIGYELEMBE VETT TERVEK, DOKUMENTUMOK	8
5. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL	9
5.1. Az Országos és Megyei Területrendezési Tervhez való igazodás	9
5.1.1. Az Országos Területrendezési Terv (OTrT)	9
5.1.2. Heves Megye Területrendezési Terve	11
6. KÖRNYEZETI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE A TERVMÓDOSÍTÁS SORÁN	13
7. A JELENLEGI ÁLLAPOT, TOVÁBBÁ A MÓDOSÍTÁSSAL JÁRÓ TERÜLETHASZNÁLATOK KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓ HATÁSOK BEMUTATÁSA KÖRNYEZETI ELEMENKÉNT	13
7.1. Bevezetés – földrajzi, klimatikus adottságok:	13
7.2. Természetvédelmi szempontból kiemelt területek	15
7.3. Levegőtisztaság-védelem	16
7.4. Zaj- és rezgésvédelem	18
7.5. Talaj- és vízvédelem	23
7.5.1. Földtani közeg	23
7.5.2. Felszín alatti vizek	23
7.6. Felszíni vizek	30
8. ÖSSZEFOGLALÁS	34

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Hatályos településrendezési eszközök

A város településrendezési tervét a Régió Városépítészeti és Műemléki Tervező Kft készítette 2005-2006-ban. Azóta a jóváhagyott tervek többször is módosításra kerültek, önkormányzati és lakossági kérelmek alapján. Jelen módosítást a Kőszeghy Építészet Bt. készítette.

A településre jelenleg a következő településrendezési eszközök vannak hatályban:

- Településszerkezeti terv: 284/2005. (IX.16.) ÖKT határozat
- Helyi építési szabályzat és szabályozási terv: 3/2007. (II.19.) ÖKT rendelet

A jelenleg hatályos településrendezési eszközök elfogadásuk óta többször is módosításra kerültek.

Az Önkormányzat fejlesztési igényeinek megalapozására, képviselő-testület 308/2017. (VIII.29.) ÖKT határozatával döntött a településrendezési eszközeinek módosításáról, és a módosítási területek lehatárolásáról.

1.2. Jelenlegi módosítás

A módosítás tárgya:

1. Gyöngyös város dél-keleti iparterületének bővítése céljából a módosítási terület szerint kijelölt területek ipari gazdasági építési övezetbe való átsorolása.
2. Biológiai aktivitásérték pótlása a Gyöngyös külterületi 0254/21 hrsz-ú út és az Erdélyi téri lakótelep által közrefogott területen.
3. A helyi építési szabályzat módosítása.

1.3. Környezeti vizsgálat szükségessége

A településrendezési eszközök módosításának megindítása előtt a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól szóló 282/2009. (XII. 11.) korm. rendelet szerinti adatszolgáltatásra kötelezett szervek megkeresése megtörtént.

A kapott adatok feltüntetése megtörtént a terveken.

Az előzetes tájékoztató fázissal egy időben történt az egyes tervek illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat eseti eldöntésére irányuló véleményezési eljárás megindítása is. A környezeti vizsgálat szükségességével kapcsolatban lefolytatott véleményezési eljárás során a véleményezésre

jogosult államigazgatási szervek közül három tartotta szükségesnek a környezeti vizsgálat elkészítését.

Az állami főépítész hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal HE/ÁF/135-2/2017 hivatkozási számon kiadott véleményében a módosítás épített környezetre gyakorolt hatása miatt szükségesnek tartotta a környezeti vizsgálat elkészítését.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35500/9720-1/2017.ált. iktatószámú véleményében vízügyi szempontból, a tervezési terület vízellátásával és vízbázis védelmi érintettségével és szennyezettségi állapotával kapcsolatban kérte a környezeti vizsgálat elvégzését. A véleményében kiemelte, hogy a tervezési terület északi része az ivóvízbázis lehatárolt vízbázisvédelmi védőterületén helyezkedik el. A térségi ivóvízellátást biztosító Gyöngyös-Gyöngyöshalás-Atkár ivóvízbázis 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletnek megfelelő védőövezeteinek hatósági kijelölése még nem történt meg. Leírta véleményében, hogy a tervezési terület szomszédságában (3691 hrsz) a földtani közeg és a felszín alatti vizek szennyezettségét állapították meg. A klórozott, alifás szennyeződés a területek beépíthetőségére, területfelhasználási meghatározásra hatással lehet.

A település jegyzője, mint a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos környezet védelméért felelős szerv 10/15511-2/2017 hivatkozási számú levelében a hulladékgazdálkodási, zaj- és rezgésvédelmi, vízügyi és természetvédelmi szempontból azt állapította meg, hogy a módosítás várhatóan nem eredményez jelentős környezeti hatást. A terület növény- és állatvilágában, a felszíni vizek lefolyásában, a talaj szerkezetében és hasznosításának formájában, a területet érő zajhatásban történő változások azonban véleménye szerint szükségessé teszik a környezeti vizsgálati dokumentumok elkészítését.

A három véleményező által kért környezeti vizsgálat elkészítése a fent leírtak alapján megalapozott, így az önkormányzat egyeztető tárgyalás összehívása nélkül a véleményekben foglaltakkal egyetértve elkészítette a módosítási területre vonatkozó környezeti vizsgálatot a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletének tartalmi követelményeinek megfelelően.

A környezeti vizsgálat szükségességéről szóló előterjesztést, a beérkezett véleményekkel együtt a képviselő testület a 2018. januári ülésén tárgyalta. A képviselő-testület a beérkezett vélemények ismeretében, azokkal egyetértően hozott döntést a környezeti vizsgálat elkészítéséről (Gyöngyös Város képviselőtestületének 21/2018 (I.25.) határozata).

A környezeti vizsgálat elvégzésére a SZPIGEO Környezetvédelmi Bt. (1149 Budapest, Kövér L. u. 6., II/9.) kapott megbízást.

Felelős tervező: Szabó Péter Imre ügyvezető

Tervezői, szakértői jogosultságok:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

Kamarai szám: 01-13126; FVM/MüE szám: 01-63027

2. Környezeti vizsgálat céljai, prioritásai

A településrendezési terv készítéséhez kapcsolódóan vizsgáltuk a tervezett és az alapállapot környezeti hatásait, valamint értékeltük a tervezett fejlesztések környezeti hatásait, a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat keretében.

A településrendezés során a kedvező állapotok megőrzése, a környezet minőségének megóvása és javítása fontos feladat. A településszerkezeti terv készítésénél - a korábbi terv megállapításaival és a fejlesztési célokkal összhangban - kiemelten fontos környezetvédelmi céloknak az alábbiakat tekintettük:

- Felszíni és felszín alatti vizek védelme
- Környező lakóterületek védelme a káros környezeti hatásoktól (zaj, levegő)
- A hulladékok kezelésének korszerűsítése
- A védett és a védelemre tervezett természeti területek védelme

A célok a népesség-megtartó képesség növelését, a munkahelyteremtés lehetőségeit is hivatottak biztosítani. Ezzel a terv szerint a település figyelembe vette a környezet védelmének legfontosabb kérdéseit, így a környezeti értékelés elsősorban a változtatások kapcsán vált szükségessé.

A terv céljai, programja kiemelten kezeli a környezet és természetvédelem kérdését, azok helyi szintű érvényesülését.

A tervmódosítások összességében tartalmazzák:

A fenntartható fejlődés és környezeti feltételek megőrzését biztosító fejlesztés elemeit. A tervjavaslat alapvetően megfogalmazza azokat a távlati feladatokat, igényeket, amely a fenntartható fejlődési folyamatok (a földterület-használat, zöldterületek, gazdaság, társadalom, települési értékek) generálói, biztosítékai. A természeti erőforrásokkal való racionális gazdálkodást annak érdekében, hogy a települési és természeti környezet terhelhetősége, eltartóképessége és a társadalmi szükségletek kielégítése összhangban maradjon. A tervezett területigényes fejlesztések településszintű arányait tekintve nem ellentétesek a termőföldekre vonatkozó védelmi követelményekkel. Az új területhasználati funkciók nagyobb gazdasági, társadalmi értéket képviselnek, természeti és környezeti igénybevétele nem haladja meg az eredeti funkciók paramétereit.

A település területén folytatott gazdasági tevékenységeket ösztönzi a hatékony, de mégis kíméletes és energiatakarékos környezet-igénybevételre.

A beépítésre szánt területek természeti és környezeti terhelések tekintetében olyan adottságokkal rendelkeznek, amely a terhelhetőségi mutatók tekintetében lehetőséget adnak a fejlesztésekre, így lehetővé téve a rövid-, közép és hosszútávú fejlesztések tervezhetőségét és megvalósíthatóságát, a várható szélsőséges klímaviszonyokhoz való jobb strukturális alkalmazkodást.

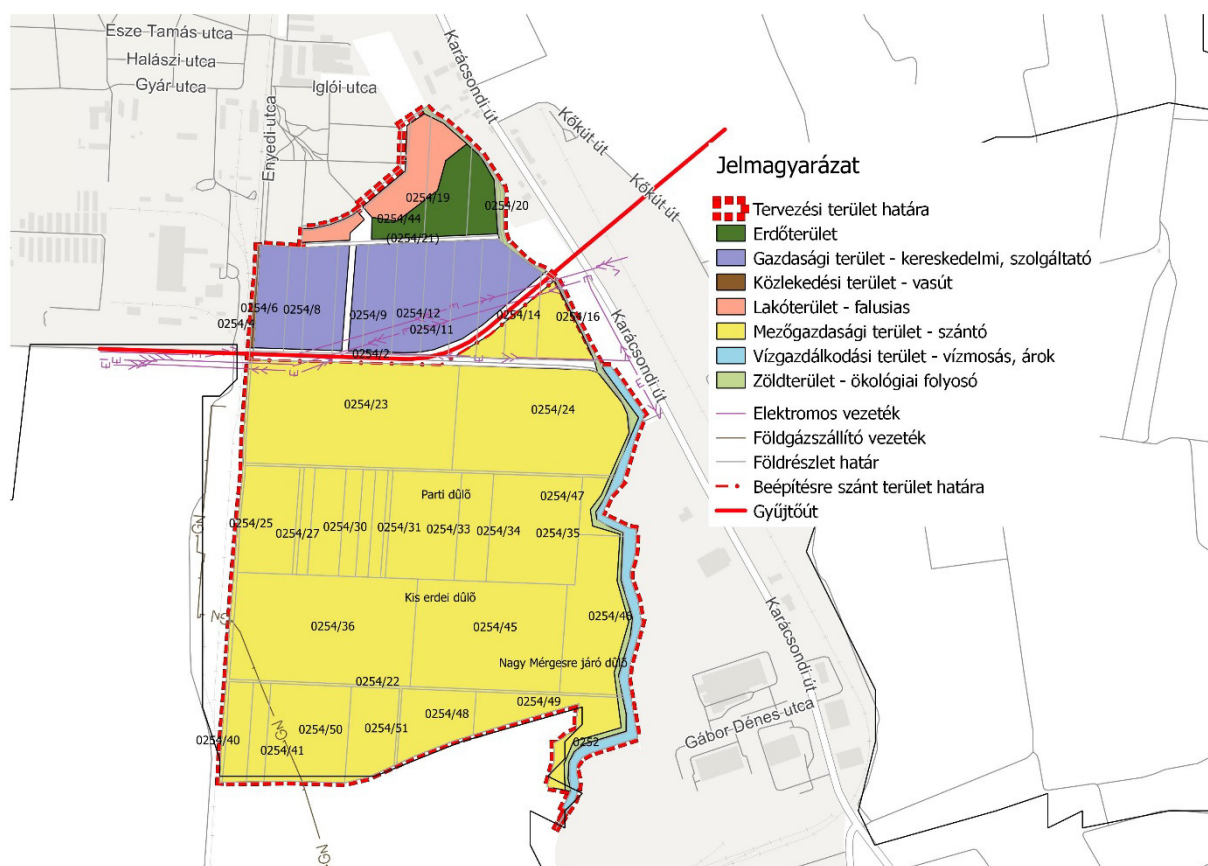
3. A módosítások részletes ismertetése

A módosítás tárgya:

1. Gyöngyös város dél-keleti iparterületének bővítése céljából a módosítási terület szerint kijelölt területek ipari gazdasági építési övezetbe való átsorolása.
2. Biológiai aktivitásérték pótlása a Gyöngyös külterületi 0254/21 hrsz-ú út és az Erdélyi téri lakótelep által közrefogott területen.
3. A helyi építési szabályzat módosítása.

Gyöngyös város a Heves megyében található Gyöngyösi járás székhelye. Járasszékhelyen a csökkenő népesség megállítására a vonzó település kialakítása a cél. A természetes fogyás megállításán, gyermekvállalás ösztönzésén túl az elvándorlás megakadályozásával, az odavándorlás ösztönzésével tartható meg a népesség. Ahhoz, hogy a vándorlási egyenleg pozitív maradjon a térségben és területi egységben is szükséges a gazdasági aktivitás, a befektetés-ösztönzés támogatása annak érdekében, hogy Gyöngyös a magyarországi modernizációban gazdasági, fenntarthatósági szempontokat érvényesítő, vonzó célpont lehessen. Ehhez a célhoz elengedhetetlen a sokoldalú, innovatív és versenyképes gazdaság kialakítása.

A város belterületének határában, délkeleti közigazgatási határban már kialakult iparterületek bővítésének lehetőséget adó fejlesztések miatt az önkormányzat a gazdasági területek összekapcsolása okán a területet ipari gazdasági építési övezetbe kívánja sorolni. A területet az önkormányzat a tervek szerinti szabályozással meglehetősen sok zöldfelületi hányaddal, teljes közművel ellátva kívánja hasznosítani. Az iparterületek bővítése során a módosítási területek úgy kerültek meghatározásra, hogy az természetvédelmi, környezetvédelmi területet ne érintsenek. A város területén jelentős kiterjedésű országosan vagy európai szinten védett természeti és környezeti értékek találhatóak, így a fejlesztési területnek a módosítási terület bizonyult a legmegfelelőbbnek. A gazdasági területek közé ékelt mezőgazdasági területek átsorolása ipari gazdasági terület építési övezetbe így nem új környezetterhelésként jelenik meg a fejlesztési területen és környezetében. A fejlesztési terület közlekedési szempontból is kiváló az autópálya közelsége miatt, így a tranzitforgalom nem terheli majd a város lakó funkciójú területeit.

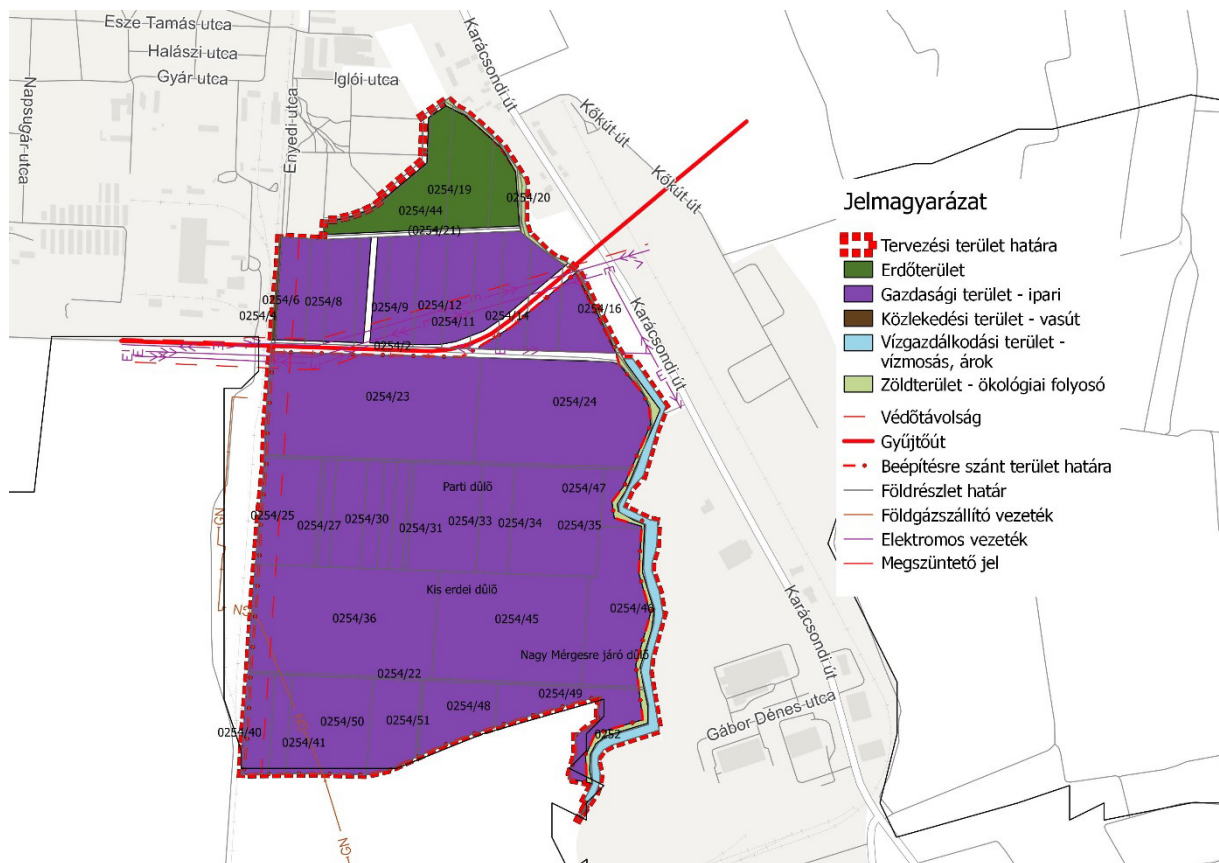
1. ábra: Hatályos településszerkezeti terv részlet

A jelenlegi módosítási terület tehát a gyöngyösi VAMAV Kft telephelyétől keletre, a déli ipari parkhoz kapcsolódóan, délről Gyöngyöshalász közigazgatási határával érintve, nyugati oldalról a 85. számú Vámosgyörk – Gyöngyös vasútvonal határolva, északról pedig az Erdélyi téri lakóteleppel határosan került kijelölésre.

A terület jelentős része jelenlegi területfelhasználási módja általános mezőgazdasági (Má) övezetű. Kisebb része erdő (Eg), kereskedelmi szolgáltató gazdasági (Gksz), illetve falusias lakóterületi (Lf) építési övezetű. Ezen területfelhasználási módokat nem tekinthetjük kialakultnak, mivel a területek a kijelölt területfelhasználási módja szerint nem kerültek beépítésre illetve az erdőterület esetében nem jött létre az erdősítés. A területek megfelelő hasznosítása érdekében az önkormányzat ipari gazdasági területként szeretné hasznosítani a módosítási terület jelentős részét, oly módon, hogy a szomszédos lakóterületek a gazdasági tevékenység okozta hatásoktól védettek legyenek, valamint, a természetvédelmi és más, országos jogszabályi előírásoknak megfelelően egy rendezett iparterület jöhessen létre.

A kijelölésre kerülő iparterület a területtel szomszédos területek területfelhasználásához igazodik, mivel keleti irányból a déli iparterület VAMAV telephelye míg nyugati irányból a Külső-Mérges patak másik oldalán is iparterületek helyezkednek el. A terület elsősorban azon egyéb ipari tevékenységű cégeknek adna helyet melyek nincsenek zavaró hatással környezetükre.

A tervezéskor megállapítást nyert, hogy jelenlegi területkijelölés alapjául a jó megközelíthetőség, és az infrastrukturális ellátottság szolgált. A még be nem épített iparterületek többsége a településen magánkézben van, melyek igénybevételéhez az önkormányzat részéről többletráfordítást igényelne a fejlesztési szándékainak véghezviteléhez. A település gazdaságélénkítésére kiemelt figyelmet kell fordítani, így a terület kijelölésével várhatóan új munkahelyek kialakulását is szorgalmazni lehet a terület hasznosításával egy időben.

2. ábra: Tervezett településszerkezeti terv részlet

A módosítás várható környezeti hatásait tekintve az intenzív hasznosítás, a korábbi beépítetlen jelleghez viszonyítva jelentősnek mondható. Ám a jelenlegi szántóterületek alulhasznosítottak, és az ehhez képest kialakuló megfelelően szabályozott, jelentős zöldfelületű gazdasági területek együttesen elhanyagolható változást hozhatnak. A területek élővilágra gyakorolt hatása sem tekinthető jelentősnek, mivel a módosítási terület iparterületek közé ékelt mezőgazdasági területekből, és korábban már beépítésre szántnak kijelölt területekből áll.

Az újonnan kijelölt ipari gazdasági területekre az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően egyéb ipari gazdasági területnek felel meg. E terület elsősorban az ipari, az energiaszolgáltatási és a településgazdálkodás építményeinek elhelyezésére szolgál. A területen jelentősen zavaró hatású ipari létesítmény, különlegesen veszélyes (pl.: tűz-, robbanás-, fertőzésveszélyes) bűzös vagy nagy zajjal járó gazdasági tevékenység nem folytatható.

4. Környezeti értékelés készítéséhez felhasznált, figyelembe vett tervek, dokumentumok

- Országos Területrendezési terv
- Heves megye területrendezési terve
- Gyöngyös Város környezetvédelmi programja -2007-ben aktualizált változat

- Gyöngyös város 2016. évi környezetvédelmi beszámolója - Gyöngyös, 2017. május 10.
- OKIR Országos Környezeti Információs Rendszer nyilvános adatai: TIR – Természetvédelem, HNYR- Hatósági Információk, LAIR – levegő, HIR- hulladék, KÁRINFO – szennyezett területek
- Gyöngyös Város Településfejlesztési koncepció – Megalapozó vizsgálatok – Vitalpro, Tarna, 2015
- Országos Árvíz Kockázatkezelési Stratégiai Terv környezeti vizsgálata – 2015. november 30.
- Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terve

5. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Az előző pontokban ismertetett, tervezett módosítások az érvényes tervekben is megjelenő reális célokat valósítanak meg. Az OTTrT és a Megyei Területrendezési Terv elfogadott tervdokumentációit a terv figyelembe veszi.

Ezek alapján a terv nem ellentétes a tervhierarchiában magasabb szinten megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással; a környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a tervezés során nagy hangsúlyt kaptak. A terv a rendezéssel érintett területek hatékonyabb, az alulhasznosított területek kihasználását célozza meg – új beépítésre szánt terület kijelölése nélkül – azok jellegének, méretének, működési feltételeinek módosításával.

A magasabb rendű tervekhez való igazodás bemutatása szükséges minden településrendezési terv készítéséhez és elfogadásához.

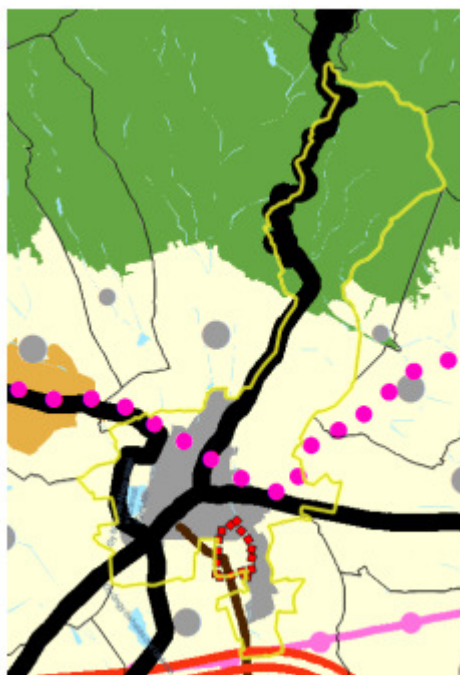
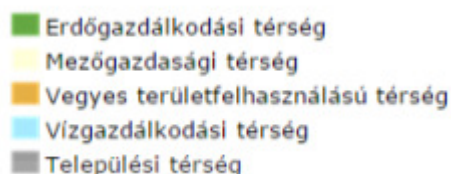
Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosítása elfogadásra került. Az egyes törvények területrendezéssel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIX. törvény (továbbiakban: MTv.) 2014. január 1-jével új alapokra helyezte a területi elveket, a műszaki infrastruktúra-hálózatot a közlekedési prioritásoknak megfeleltette, bevezetett több új térségi övezetet, miközben jó néhányat megszüntetett. Átmeneti rendelkezéseket hozott a megyei területrendezési tervek megszületéséig tartó időszakra. A törvény térképi mellékleteit szinte teljesen felülírta a legfrissebb adatállományra építve. Az alábbiakban a törvény Gyöngyös Város közigazgatási területét érintő megállapításait és lehatárolásait ismertetjük.

5.1. Az Országos és Megyei Területrendezési Tervhez való igazodás

5.1.1. Az Országos Területrendezési Terv (OTTrT)

Az OTTrT a település közigazgatási területét négy kategóriába sorolja.

- mezőgazdasági térség
- erdőgazdálkodási térség
- vízgazdálkodási térség
- települési térség

3. ábra: Az országos területrendezési terv szerkezeti terve-részlet

Jogszábaílyi követelmény:

„(1) A kiemelt térségi és megyei tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a 12. § (1) és (2) bekezdésben felsorolt térségi övezetek által érintett területeket az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről szóló kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni.

(2) A megyei területrendezési tervben a világörökségi és világörökségi várományos terület övezetét, a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét, az ásványi nyersanyag-vagyon terület övezetét, a földtani veszélyforrás területének övezetét, a honvédelmi terület övezetét és érintett települések közigazgatási területének megjelölésével kell meghatározni. A megyei területrendezési tervben alkalmazott, továbbá ott megállapított egyéb térségi övezeteket tényleges kiterjedésének megfelelően kell lehatárolni.” [OTrT 12/A. § (1), (2)]

„A településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb +/-5%-kal változhat.” [OTrT 12/A. § (4)].

A tervlap szerint Gyöngyös Város területét az **országos ökológiai hálózat** övezete érinti. Az övezet pontos lehatárolása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján kerül rögzítésre. A módosítási terület nem érintett az országos ökológiai hálózat övezetével.

A **kiváló termőhelyi adottságú szántóterület** övezete nem érinti Gyöngyös Város területét. Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete érinti. A tervlap szerint Gyöngyös Város területét a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete érinti.

Az övezet pontos lehatárolása a Budapest Főváros Kormányhivatal Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztályának adatszolgáltatása alapján kerül lehatárolásra.

A módosítási terület nem érintett sem a kiváló- sem a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezeteivel.

A tervlap szerint Gyöngyös Város területét a kiváló **termőhelyi adottságú erdőterület** övezete érinti. Az övezet pontos lehatárolása a Heves Megyei Kormányhivatal Erdőfelügyeleti Osztály adatszolgáltatása alapján kerül rögzítésre. A módosítási terület nem érintett a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetével.

A tervlap szerint Gyöngyös Város területét a **jó termőhelyi adottságú szántóterület** övezete érinti. Az övezet pontos lehatárolása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján kerül rögzítésre. A módosítási terület nem érintett a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetével.

A világörökségi és világörökségi várományos terület övezete nem érinti Gyöngyös Város területét.

A tervlap szerint Gyöngyös Város területét az **országos vízminőség-védelmi** terület övezete nem érinti. Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság véleményében foglaltak szerint a módosítási terület nem része a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területnek. Ugyanakkor a diagnosztikailag lehatárolt, de még határozattal nem kijelölt Gyöngyös-Atkár vízmű „B” hidrogeológiai védőterülete érinti a módosítási területet, mely jelen vizsgálatban figyelembe lett véve.

5.1.2. Heves Megye Területrendezési Terve

Heves megye Önkormányzat Közgyűlésének Heves Megye Területrendezési Tervéről szóló – 10/2010. (V.07.) számú rendelettel módosított –12/2005. (IV. 29.) számú rendelete az OTrT módosítását követően kerül majd felülvizsgálatra.

Az OTrT átmeneti rendelkezései alapján, az alábbiakban a hatályos rendelet érintett tervlapjai kerülnek áttekintésre. Nem kerülnek vizsgálatra az OTrT-ben nem szereplő térségi övezeteket ábrázoló tervlapok.

Jogsabályi követelmény:

„(5) Adott térségre vonatkozóan az országos, kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályok, illetőleg a térségi övezeti szabályok közül az... adottságok és értékek megőrzése szempontjából szigorúbb előírásokat kell alkalmazni.” [OTrT 4. § (5)]

„(1) E törvény rendelkezéseit alkalmazni kell:...c) a településrendezési eszközök készítése és elfogadása során.” [OTrT 30. § (1)]

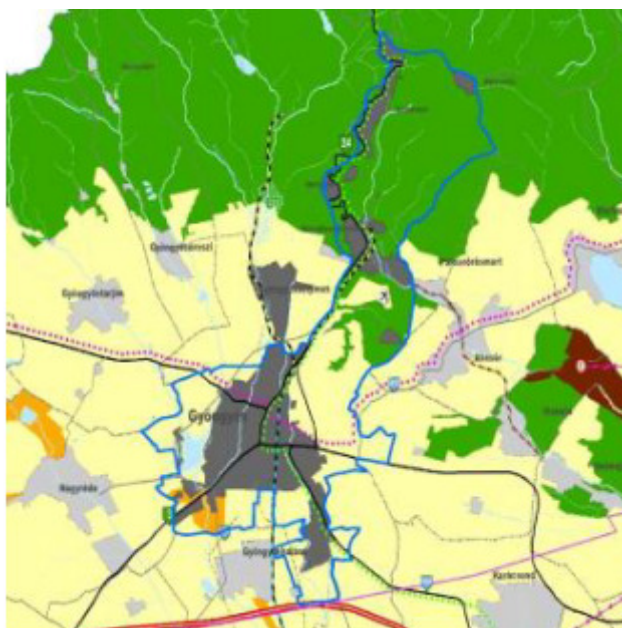
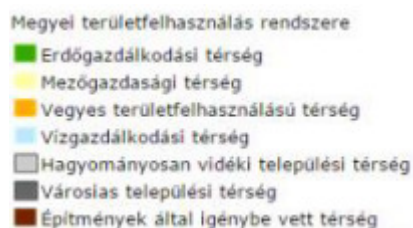
Az OTrT elfogadásával, a kiemelt térségi és a megyei területrendezési terveknek e törvénnyel való összhangba hozataláig a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál az alábbi átmeneti rendelkezések lépnek életbe:

„a) az Országos Szerkezeti Terv által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 1/1-11. melléklete, 9. § (7) bekezdése, valamint a 10. § előírásainak alkalmazásával kell kijelölni. [Az OTrT 9. § (7) bekezdése a települések határán az infrastruktúra-hálózatok folyamatos kapcsolódásának biztosítási kötelezettségét határozza meg.]

b) a megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 6. § (2) bekezdésének előírásait kell alkalmazni. [területfelhasználási egységek kijelölésénél alkalmazandó szabályokat határozza meg.]

1) azon új országos, kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket az MTv. állapított meg, azonban a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben még nem kerültek alkalmazásra, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál e törvénynek az MTv.-vel megállapított 12/A. § (1) bekezdése és övezeti előírásai szerint kell lehatárolni és alkalmazni.” [OTrT 31/B. §)]

Gyöngyös Város területét a városias települési térség mellett erdő-gazdálkodási térség, mezőgazdasági térség, vegyes területfelhasználású térség, valamint vízgazdálkodási térség érinti.

4. ábra: Megyei Területrendezési Terv szerkezeti terve

Gyöngyös Város területét a megyei terv alapján az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete érinti. Az övezet pontos lehatárolása a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Bányászati Osztály adatszolgáltatása alapján kerül rögzítésre.

A módosítási terület érintett az ásványi nyersanyagvagyon területének övezetével. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Bányászati Osztálya előzetes véleményében leírta, hogy az érintett területeken engedélyezett szilárdásvány-kutatás, bejelentett előkutatás nincs, az nem érint az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyonban szereplő megkutatott, ipari készlettel rendelkező ásványi nyersanyaglelő helvet.

Gyöngyös Város területét a földtani veszélyforrás területének övezete érinti. A módosítás nem érintett a földtani veszélyforrás területének övezetével.

Összefoglalás:

Gyöngyös Város a hatályos OTrT szerint az országos ökológiai hálózat, a jó termőhelyi adottságú szántóterület, a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület és az országos vízminőség-védelmi

terület országos övezettel érintett. Heves megye TrT alapján az alábbi megyei övezetekkel érintett: ökológiai folyosó, magterület, puffterület, ásványi nyersanyagvagyon-terület, földtani veszélyforrás területének övezete.

Jelen módosítási terület a fent felsoroltak közül az ásványi nyersanyagvagyon-terület megyei övezettel érintett.

6. Környezeti szempontok érvényesítése a tervmódosítás során

1. Gyöngyös Dél-keleti iparterületének bővítése kapcsán a 0254/21 hrsz-ú út – Külső-Mérkes patak – Közigazgatási határ – Gyöngyös – Vámosgyörk vasútvonal által határolt terület ipari gazdasági építési övezetbe (Gip) történő átsorolása. (Gks → Gip, Má → Gip)

A módosítás során kialakuló gazdasági területek egy része már a hatályos tervek szerint is gazdasági funkcióra került kijelölésre. A kijelölt területet körül ölelő iparterületek nem új környezetterhelésként jelennek meg a területen. A mezőgazdasági terület alulhasznosított, kihasználatlan területeit kívánja a város önkormányzata a gazdaság élénkítési okokból kívánja hasznosítani. A tervezett szabályozás zajos, bűzös zavaró hatású tevékenység végzésére nem ad lehetőséget. A módosítás enyhén negatív hatású, és a biológiai aktivitásérték csökkenésével jár. A létesülő beruházások a környezetre várhatóan nem fejtenek ki zavaró hatást, mivel a környező területek is gazdasági besorolásúak. Az előírt szabályozás más már meglévő iparterületekhez képest szigorú a 45%-os zöldfelületi kialakítást és maximális beépítés mellett még 10%-os zöldtetős kialakítást kíván meg. A beépítések során helyi építési szabályzat ezen előírásának maradéktalan betartását ellenőrizni szükséges. A módosítási terület nem esik rá egy természeti illetve épített védendő érték területére sem.

2. Az 1-es pontban leírt módosítás miatt keletkező biológiai aktivitásérték hiány pótlására kijelölt terület a 0254/21 hrsz-ú út és az Erdélyi téri lakótelep közé eső falusias lakóterület (Lf) erdőterület övezetbe (E) való átsorolása. (Lf → E)

A módosítás várható hatása környezeti szempontból pozitív. Az első pontban részletezett iparterületi kialakítás biológiai aktivitásértéket érintő változásai miatt, azt szükséges pótolni. Erre legmegfelelőbb az 1. pontban bemutatott módosítási területtől északra, a lakótelep és az út közötti terület. A terület erdősítése kizárólag a helyben őshonos fajokkal kívánatos.

7. A jelenlegi állapot, továbbá a módosítással járó területhasználatok következtében várható hatások bemutatása környezeti elemenként

7.1. Bevezetés – földrajzi, klimatikus adottságok:

Gyöngyös a Mátra hegység lábánál, az Alföld északi részén található város, ahol a hegyvidék és a síkság találkozik. A település több kistájon terül el. Legnagyobb része a Nyugati-Mátraalja elnevezésű kistájon, de a Dél-Mátra és a Magas Mátra valamint a kis részben a

Keleti-Mátraalja is érintett. A módosítási terület teljes egészében a Nyugati-Mátraalja kistájban fekszik.

Éghajlatát tekintve elkülönül a település alacsonyabban fekvő déli, és magasabban fekvő északi része.

A Mátra magasabb területeire a hűvös, nedves éghajlat jellemző. A napsütéses órák évi száma a legmagasabb csúcsokon 2000, lejjebb 1900 nap (nyáron kb. 740, télen 250 óra).

Az évi középhőmérséklet 6,0-8,0 °C, Kékestetőn mindössze 5,4 °C. A csapadék évi mennyisége 600-840 mm körüli. A leggyakoribb szélirány a DNY-i.

A város központi belterülete mérsékelt meleg-száraz éghajlatú kistájhoz tartozik. Az évi napfénytartam 1900 óra fölött alakul, ez nyáron kb. 770, télen 180 órát jelent. A csapadék évi átlaga 530-580 mm között alakul. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i és a DK-i, az átlagos szélsősebesség 2-2,5 m/s.

		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ÉV
1982	havi összeg	26,6	7,8	26,9	17,9	22,8	49,3	51,6	18,6	9,2	30,5	30,1	48,6	339,9
1983	havi összeg	15,2	48,2	41,3	22,3	60,4	82,1	54,8	28,6	33,2	24,4	30,2	4,7	445,4
1984	havi összeg	49,3	32,7	23,9	24,3	172,9	40,3	4,3	37,8	81,0	54,9	53,6	21,3	596,3
1985	havi összeg	19,4	17,0	59,3	26,5	173,4	79,8	53,6	77,7	3,1	10,0	117,6	20,0	657,4
1986	havi összeg	52,0	50,5	26,0	30,9	19,5	94,8	30,9	28,3	0,0	24,4	10,5	37,4	405,2
1987	havi összeg	75,0	22,0	36,2	61,0	102,8	35,8	21,0	46,5	23,8	23,2	53,4	30,7	531,4
1988	havi összeg	47,5	55,6	50,7	23,3	64,1	74,3	20,2	67,2	56,8	13,3	17,3	57,5	547,8
1989	havi összeg	7,9	24,9	34,7	59,5	46,9	134,5	41,8	61,3	25,5	11,3	53,0	1,8	503,1
1990	havi összeg	16,1	33,1	14,6	60,0	65,3	43,7	29,5	20,8	45,0	91,9	32,5	45,6	498,1
1991	havi összeg	1,8	60,3	18,3	86,5	74,9	45,4	122,3	16,5	12,0	92,5	86,6	37,6	654,7
1992	havi összeg	10,4	5,9	32,5	11,9	29,6	48,8	23,7	9,0	13,8	65,4	46,7	24,9	322,6
1993	havi összeg	10,1	11,6	15,2	35,1	16,0	27,1	41,9	16,4	46,0	87,4	86,3	52,1	445,2
1994	havi összeg	46,5	9,0	11,4	88,8	58,3	23,4	13,6	55,7	16,3	52,5	19,3	17,3	412,1
1995	havi összeg	22,0	68,5	40,4	45,8	71,0	87,8	61,5	82,1	65,1	0,0	42,9	54,3	641,4
1996	havi összeg	42,8	25,7	20,0	32,6	64,6	51,4	37,6	82,6	109,2	33,6	27,4	44,5	572,0
1997	havi összeg	19,8	6,0	10,0	31,7	26,2	55,0	94,0	27,4	21,6	14,6	48,6	28,2	383,1
1998	havi összeg	24,3	0,6	13,3	79,3	71,0	73,5	77,1	60,3	109,5	86,1	84,6	28,1	707,7
1999	havi összeg	13,1	56,7	34,5	60,7	48,8	172,9	176,0	142,8	19,4	37,0	75,3	63,5	900,7
2000	havi összeg	12,7	31,3	64,3	64,1	20,6	25,3	101,2	25,0	37,8	6,2	45,9	40,5	474,9
2001	havi összeg	89,0	12,4	84,0	51,2	11,5	24,4	72,8	54,1	72,6	2,2	36,2	17,6	528,0
2002	havi összeg	13,0	17,6	20,0	16,8	105,0	62,7	107,1	91,8	63,2	37,4	30,6	45,5	611,7

		8		2		0								
2003	havi összeg	31,8	26,8	4,0	20,2	28,9	17,6	198,6	14,4	25,5	105,5	39,4	14,0	526,7
2004	havi összeg	43,3	53,9	50,1	53,2	83,6	68,8	49,8	89,6	22,8	48,4	44,9	38,3	646,7
2005	havi összeg	10,3	77,4	17,6	106,1	61,9	27,0	63,1	141,0	38,8	8,3	27,9	90,5	669,9
2006	havi összeg	26,3	43,7	44,6	28,4	102,8	133,9	44,7	112,1	37,7	13,1	10,1	0,4	597,8
2007	havi összeg	28,5	61,2	35,4	9,8	92,9	49,7	35,0	162,2	62,2	50,6	51,5	48,6	687,6
2008	havi összeg	30,0	5,6	63,5	57,3	53,6	46,0	144,6	23,9	66,4	35,3	34,7	77,4	638,3
2009	havi összeg	39,6	46,7	35,4	5,3	44,6	144,0	39,6	42,8	19,0	52,1	95,9	71,0	636,0
2010	havi összeg	52,9	53,7	19,2	70,5	198,8	68,3	80,5	60,7	107,9	22,3	83,3	69,5	887,6
2011	havi összeg	18,6	9,6	44,8	18,7	62,5	56,8	44,0	10,4	0,6	19,8	0,7	57,7	344,2
2012	havi összeg	34,4	16,5	0,0	26,0	46,3	86,7	121,2	1,7	41,7	77,7	17,9	44,6	514,7
2013	havi összeg	68,8	73,8	94,8	23,4	108,7	77,8	0,9	39,0	28,4	33,4	49,2	2,0	600,2
2014	havi összeg	43,9	40,6	6,7	52,8	93,0	17,6	113,0	66,1	103,8	48,1	15,8	33,8	635,2
2015	havi összeg	61,9	16,2	24,5	4,5	48,7	48,8	24,4	66,7	71,2	105,2	37,1	9,9	519,1
2016	havi összeg	53,8	110,9	26,6	16,4	50,9	55,3	125,6	69,4	36,6	63,3	46,9	3,6	659,3
2017	havi összeg	40,4	44,4	32,6	69,3	146,0	52,2	62,7	68,1	84,3	48,0	52,6	39,2	739,8

1. táblázat: Gyöngyös 192282. sz. hidrometeorológiai állomás havi és éves csapadékösszeg adatai

7.2. Természetvédelmi szempontból kiemel területek

Az alábbi közösségi jelentőségű Natura 2000 területek érintik Gyöngyös közigazgatási területét:

- Gyöngyösi Sár-hegy Jávahagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Mátra Különleges Madárvédelmi Terület

Az alábbi országos jelentőségű védett természeti területek érintik Gyöngyös közigazgatási területét:

- Mátrai Tájvédelmi Körzet
- Gyöngyösi Sár-hegy Természetvédelmi Terület

A település különböző szintű természeti védetség alatt álló területeinek listáját, a településrendezési terv szöveges és rajzi munkarészei tartalmazzák.

Gyöngyös Város Képviselő-testületének 13/2012.(III.30.) önkormányzati rendeletének – az épített és a természeti környezet helyi védelméről – 1. melléklete tartalmazza a helyi védelem alatt álló természeti értékek helyrajzi számos listáját.

A módosítások során a lehető legnagyobb mértékben lett figyelembe véve a természetvédelem. A településrendezési terv módosítása során kialakuló terület-felhasználások előre becsülten

nem fogják csökkenteni a település-szintű biológiai aktivitást. Ezt a biológiai aktivitásérték mutatója segítségével számszerűen ki lehet mutatni. Védett, vagy védendő természetvédelmi, tájvédelmi, környezetvédelmi területeket a módosítási terület nem érint.

7.3. Levegőtisztaság-védelem

A levegő védelméről szóló, 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet szerinti légszennyezettségi agglomerációkat és zónákat az 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet hirdette ki. Ez alapján Gyöngyös város a 10. légszennyezettségi zónába került besorolásra.

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon
Gyöngyös területének besorolása	F	F	F	E	F	B

2. táblázat: Gyöngyös területének besorolása – zónacsoportok a szennyező anyag szerint

A 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsájtási határértékeiről 5. melléklete szerint:

- B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűrőhatárt, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűrőhatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, illetve az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.
- E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.”

A település levegő minőségét általában az alábbi tényezők befolyásolják:

- mezőgazdasági tevékenység (talajművelés, terményszállítás, takarmánygyártás)
- állattartásból eredő bűzhatás
- közlekedés
- fűtés (hagyományos illetve vegyes tüzelés, avar- illetve kerti hulladékégetés)
- pollenallergiát okozó gyomok elterjedése

Az Országos Légszennyezettségi Hálózat rendszeres mérései gazdasági okok miatt több éven keresztül csak egyetlen pontra korlátozódtak, 2015 második felétől 2 mintavételi hely üzemeltetésére adódott lehetőség. A Felsővárosi Általános Iskola kérésére a Martinovics 9

utcai mintavételi helyet meg kellett szüntetni, kérésünkre a Visonta Úti Óvoda és a Fecske Úti Óvoda fogadta be az áthelyezett és az új mintavevőt.

Az OLM mérések két légszennyező komponens - a kéndioxid és nitrogén oxid – koncentrációjának meghatározására vonatkoznak. A 2016. évi vizsgálatok eredményei alapján SO₂ -ra vonatkozóan kiváló, nitrogén-oxidok tekintetében pedig jó minőségű a város levegője.

Jelentős légszennyezést okozó üzem nem található a település közigazgatási területén belül. A kisebb gazdasági területek hozzájárulnak a légszennyezéshez, de határérték túllépést még egyszer sem lehetett megfigyelni.

	Cégnév	tevékenység		kibocsátás (kg)
1.	Városgondozási Zrt.	Mérges úti kazánház	Szén-monoxid	6821
2.	Modine Hungaria Kft	Modine Hungária Kft.	Szén-monoxid	4207
3.	EVENT-IMMO KFT	Lifestyle Hotel Mátra	Szén-monoxid	2044
2016. évi összes CO kibocsátás Gyöngyös területén (36 kibocsátó)				16194
1.	Városgondozási Zrt.	Városgondozási Rt. - Mérges úti kazánház	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	7768
2.	Modine Hungaria Kft	Modine Hungária Kft.	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	4652
3.	Bugát Pál Kórház	Bugát Pál Kórház	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	1725
2016. évi összes nitrogén-oxid kibocsátás Gyöngyös területén (37 kibocsátó)				21583
1.	Mátrai Gyógyintézet	Szanatórium	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	2443
2.	EVENT-IMMO KFT	Lifestyle Hotel Mátra	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	1670
3.	Mátrai Gyógyintézet	Szanatórium	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	1409
2016. évi összes kén-oxid kibocsátás Gyöngyös területén (9 kibocsátó)				5560

3. táblázat: legnagyobb kibocsátók 2016. évben három jellemző szennyező-komponens tekintetében – OKIR/LAIR adatbázis

A településen az avar és kerti hulladékok égetését és a parlagfű visszaszorítását helyileg szabályozzák. A fűtésből származó szén-monoxid és nitrogén-oxidok kibocsátása főként a családi házas övezetekben fordul elő.

A levegő-tisztaság védelmével kapcsolatos jogszabályok:

- 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről,
- 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékéről.
- 26/2014. (III.25.) VM rendelet az egyes tevékenységek illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet értelmében:

- Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése. a

háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - ez elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad. Lábon álló növényzet, tartó és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.

- Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható lenni. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.
- Tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- A környezetvédelmi hatóság a védelmi övezet nagyságát - a környezetvédelmi engedélyben, egységes környezethasználati engedélyben a legnagyobb teljesítmény-kihasználás és kedvezőtlen terjedési viszonyok (különösen az uralkodó szélirány, időjárási viszonyok) mellett, a domborzat, a védőelemek és a védendő területek, építmények figyelembevételével - a légszennyező forrás határától számított, legalább 300, legfeljebb 1000 méter távolságban lehatárolt területben határozza meg.
- Meglévő telephelyen tervezett új légszennyező forrás esetében a felügyelőség a védelmi övezet kijelölése során az előírt 300 méternél kisebb távolságot is meghatározhat, amennyiben valamennyi levegővédelmi követelmény teljesül.

A jelenlegi állapot megtartása, esetleges javítása – például a porszennyezés csökkentésével – érdekében a következő általános célkitűzéseket fogalmazzuk meg:

- a közlekedés okozta porterhelés csökkentése fasorok ültetésével, burkolt utak növelésével;
- a mezőgazdaságból származó diffúz szennyezések, elsősorban a porszennyezés csökkentésére szélvédő erdősávokkal, út menti fasorok telepítésével, a gyengébb termőképességű földrészekeken kisebb erdők telepítésével;
- Az elérhető legjobb, és biztonságosabb mezőgazdasági technológia alkalmazása (porleválasztók stb.);
- a kommunális eredetű légszennyezés csökkentése – gázfűtésre való teljes átállás;
- mezőgazdasági telephelynél (elsősorban állattartó telepnél, majornál) figyelembe kell venni a védőövezet kialakításának lehetőségét telekhatáron belül;
- gyom irtása (különös tekintettel az allergénhatású növényekre).

Összességében a település levegőkörnyezeti állapota megfelelő, a tervezett módosítások nem merítik ki a terhelhetőséget.

7.4. Zaj- és rezgésvédelem

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése alapján a településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, valamint az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

(2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,

i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait.

A zajvédelmi szempontokat is figyelembe vevő helyi településtervezés jelentősége a későbbi konfliktushelyzetek megelőzésében mutatkozik meg. Fontos, hogy az önkormányzat a környezetterhelő források telepítését lehetővé tevő döntéseinél, az ipari, gazdasági, vegyes övezetek kijelölésénél ne pusztán a határértékek majdani teljesülését tartsa szem előtt, hanem legyen figyelemmel arra is, hogy az új funkciók ne eredményezzenek jelentős zajterhelés-növekedést a meglévő állapothoz képest.

Alapállapot

A terület jelentős részének jelenlegi terület-felhasználási módja általános mezőgazdasági (Má) övezetű. Kisebb része erdő (Eg), kereskedelmi szolgáltató gazdasági (Gksz), illetve falusias lakóterületi (Lf) építési övezetű. Ezen terület-felhasználási módokat nem tekinthetjük kialakultnak, mivel a területek a kijelölt terület-felhasználási módja szerint nem kerültek beépítésre, illetve az erdőterület esetében nem jött létre az erdősítés. A kijelölésre kerülő iparterület a területtel szomszédos területek terület felhasználásához igazodik, mivel keleti irányból a déli iparterület VAMAV telephelye míg nyugati irányból a Külső-Mérgező patak másik oldalán is iparterületek helyezkednek el. A terület elsősorban azon egyéb ipari tevékenységű cégeknek adna helyet melyek nincsenek zavaró hatással környezetükre.

A területek megfelelő hasznosítása érdekében az önkormányzat ipari gazdasági területként szeretné hasznosítani a módosítási terület jelentős részét, oly módon, hogy a szomszédos lakóterületek a gazdasági tevékenység okozta hatásoktól védettek legyenek.

Mivel az átminősítésre kerülő területen és közelében nem található üzemi zajforrás ill. az alapzaj és háttérterhelés alacsony, jelen felmérés során nem indokolt figyelembe venni a városi jelentősebb/távoli üzemi zajforrásokat. A terület jelenleg mezőgazdasági művelésű terület: rajta jelenleg nincs telephely, zajterhelést jelentő pont/vonal/felületi forrás. A mezőgazdasági művelés zajkörnyezeti hatása elhanyagolható. Háttérterhelés gyakorlatilag nincs; az alapzaj N/É: 35,6/27,7 dB.

Az átminősítést követően az ipari terület környezeti zajterhelése, terhelhetőség

Jelenleg még ismeretlen a betelepülő üzemek, tevékenységek köre.

Gyöngyös Város Önkormányzata Képviselőtestületének Gyöngyös Város Építési Szabályzatáról (GYÉSZ) szóló 3/2007. (II.19.) önkormányzati rendelete alapján

Ipari terület

16.§ Az ipari terület olyan gazdasági célú ipari építmények elhelyezésére szolgál, amelyek más beépítésre szánt területen nem helyezhetők el.

(2) A terület építési övezeteiben az ipari, energiaszolgáltatási és a településgazdálkodás létesítményei helyezhetők el.

Az építési övezet elsősorban ipari és raktárépületek elhelyezésére szolgál, ahol

a) ipari termelő üzemek

- b) raktárak és más tároló építmények
- c) energiaszolgáltatás létesítményei
- d) üzemanyagtöltő állomás
- e) gépjárműtárolók
- f) kereskedelmi, szolgáltató területen is elhelyezhető létesítmények
- g) a területhez tartozó védőfásítás, telken belüli zöldfelületek helyezhetők el.

A tervezett ipari terület üzemelésének zajkörnyezeti hatása nem számítható, az a betelepülő üzemek zajforrásainak megvalósításától függő. Néhány szempont, amit a megvalósításnál figyelembe kell venni annak érdekében, hogy környezetvédelmi, zajvédelmi szempontból is elfogadható legyen az átminősítés.

Zaj elleni védelem szempontjából az alábbi főbb jogszabályok veendőek figyelembe:

- 1995. évi LIII. törvény - a környezet védelmének általános szabályairól
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet - a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet - a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet - a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról

Beépítés

Mind az infrastruktúra kiépítésnél, mind a üzemi zajforrások telepítésénél a kivitelezést a lenti táblázat figyelembe vételével kell tervezni. A mindenkori kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani.

zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) ha az építési munka időtartama					
	1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	60	45	55	40	50	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

4. táblázat: Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Üzemeltetés

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken a 27/2008. (XII. 3.) KöM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete szerint:

zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

5. táblázat: Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Jelen esetben mérvadó az Erdélyi téri lakótelep falusias besorolása, az ipari terület betelepülésénél kiemelt figyelmet erre kell fordítani.

A szabályozási terv, terv szerinti módosítása zaj elleni védelmi szempontból az alábbiak betartása mellett nem tekinthető jelentősnek, az alábbiak betartása mellett biztosítható, hogy az átminősítés ne jelentsen észrevehető zajnövekményt a védendő lakóterület környezetében, új környezeti konfliktusok, problémák ne jelenjenek meg:

Nagyon szerencsés az É-i részen lévő falusias lakóterület átsorolása erdőterületté, a terv szerinti betelepítéssel. Fontos azonban figyelembe venni, az Erdélyi téri lakótelep, falusias lakózóna besorolású területének közelségét. A lakózóna Csiki utcai, Gyergyói utcai védendő lakóházai megfelelő védettséget kapnak a jelenlegi falusias besorolású É-i terület erdősítésével, illetve a távolság biztosításával. Az Acsádi utca iparterület felőli része, valamint a Zólyomi utcai ingatlanok azonban az ipari területre települő üzemi zajforrások vélelmezett hatásterületén vannak.

Konfliktusforrás lehet egy addig falusias, csöndes lakóövezetben egy olyan zajnövekmény is, ami még a jogszabályi zaj elleni védelmi követelményeknek megfelel, amit még a környezetvédelmi hatóság előírhat és betartathat.

A 0254/6, 0254/8, 0254/9 hrsz alatti területek kereskedelmi, szolgáltató területének átsorolása ipari övezetté abban az esetben támogatható zaj elleni védelmi szempontból, ha rögzítésre kerül, hogy ezeken a területeken csak olyan kiszolgáló építmények, irodaépületek helyezhetőek el, melyek telepítése nem jár nagyobb zajteljesítményű zajforrás telepítéssel. Ezek elhelyezése még zajárnyékot is jelent a lakóövezet védelme szempontjából. Csak abban

az esetben elfogadható zaj-és rezgés elleni védelem szempontjából, ha az itt engedélyezhető tevékenységek köre az átsorolással egyidejűleg meghatározásra kerül. Az érintett területen csak olyan ipari-szolgáltató tevékenység engedélyezhető, melynek üzemeltetése mellett a zajterhelési határértékek maradéktalan megtartása biztosított, illetve nem jelent az érintett falusias lakóövezetben zajnövekményt.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormány rendelet előírja, hogy azokban a zajjal járó tevékenységekre irányuló hatósági engedélyezési eljárásokban, amelyekben a környezetvédelmi hatóság – a tevékenység környezeti zaj és rezgés elleni védelem követelményeinek való megfelelése kérdésében – szakhatósággént jár el, vagy szakkérdést vizsgál, az eljáráshoz benyújtott dokumentációnak zaj elleni védelemről szóló munkarészt kell tartalmaznia. A munkarész tartalmi követelményeit a 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

Továbbá az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 5. melléklet II. pontja értelmében a környezetvédelmi szakhatóság állásfoglalásának megkéréséhez vagy szakkérdéshez szükséges dokumentáció: Ha zajjal járó tevékenységekre irányuló hatósági engedélyezési eljárásokban a környezetvédelmi hatóság szakhatósággént jár el, akkor az építészeti-műszaki dokumentációnak a zaj- és rezgésvédelmi szabályozás tekintetében a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott tartalmú zaj elleni védelemről szóló munkarészt kell tartalmaznia.

Az ipari üzemek telepítése előtt az építési engedélyezésnél a szakszerűen összeállított zaj elleni védelemről szóló munkarész biztosítja, hogy a zajvédelmi szakértő részvételével végzett tervezést és megvalósítást követően a zaj elleni védelmi követelmények teljesüljenek, a védendő környezetben negatív változást ne jelentsen a betelepítés. Az ipari parkban betelepülő üzemeknél figyelembe kell venni, hogy hatásterületek átfedésekor a zaj-kibocsátási határértékek szigorodnak (93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. melléklet.). Az üzemek együttes zajkibocsátásának kell teljesíteni a zajterhelési határértékeket.

Az üzemi zajforrások között sajátos szerepe van a kereskedelmi célú létesítmények zajkibocsátásának. A parkolás, a rakodás, árufeltöltés, az épületüzemeltetés, épületgépészet (hűtő, fűtő, szellőztető rendszer működése zajjal jár. Azonban ésszerű tervezéssel, műszaki és szervezési megoldásokkal könnyen kezelhetőek az esetleges zajproblémák, megakadályozható a zajterhelés növekménye a védendőknél.

A módosítási terület déli részén feltáró utak kiszabályozása nem indokolt, mivel a területek közforgalom elől el nem zárt magánutakkal való megközelítése biztosítható. A fejlesztési terület közlekedési szempontból is kiváló az autópálya közelsége miatt, így a tranzitforgalom nem terheli majd a város lakó funkciójú területeit. A belső feltáró, gyűjtőút távolsága a legközelebbi védendő épülettől (>300 m) már elegendő védelmet biztosít, hogy az út zajterhelése nem jelentsen növekményt a védendő lakóövezet zajterhelésében.

Összességében amennyiben a betelepítés a fenti jogszabályok és javaslatok figyelembe vételével, a betelepülő ipari üzemek tervezése a zaj elleni védelmi előírások figyelembe vételével történik, zaj elleni védelmi szempontból a védendő lakókörnyezetben az

átminősítés nem jelent zajnövekményt, támogatható. Javasolt az Erdélyi téri lakótelephez legközelebbi hrsz-ú területeken (0254/6, 0254/8, 0254/9 hrsz) - ahol nincs meg a távolság zajcsökkentő hatása - szabályozni, hogy csak olyan tevékenység engedélyezhető, mely nem jár nagy zajteljesítményű zajforrás telepítéssel, üzemeltetéssel. Az ipari tevékenységet kiszolgáló építmények, irodák elhelyezése javasolt.

7.5. Talaj- és vízvédelem

7.5.1. Földtani közeg

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. A településrendezési eszköz módosítása után a fejlesztési területeken létesülő beruházások megvalósításánál tekintettel kell lenni a környezeti elemek minőségének megővésére. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható.

Csak olyan létesítmények, tevékenységek valósíthatók meg, amelyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotát, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.

7.5.2. Felszín alatti vizek

A térségben a talajvízszint átlagosan több mint 8 méter mélységben található.

A módosítással érintett területen vízjogilag engedélyezett felszín alatti vízhasználat nem szerepel az ÉMVIZIG nyilvántartásában.

A település szennyezettség érzékenységi besorolása a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi osztályba lett sorolva. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet előírásait is szükséges betartani, kiemelt figyelemmel arra a korlátozásra, hogy a mennyiségi védelem érdekében felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területen tilos olyan tevékenység végzése, amelynek következtében a fedőrétegek eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz.

Az illetékes vízügyi hatóságként eljáró megyei katasztrófavédelmi igazgatóság felhívta a figyelmet, hogy a tervezési területen számos, jelenleg részben használaton kívüli furat mélyült. Ezek eltömődékeléséről a terület beépítése előtt gondoskodni kell.

5. ábra: Nyilvántartott beépítés előtt eltömedékelendő furatok

VAMAV telephely kármentesítése

A katasztrófavédelem, mint vízügyi hatóság nyilvántartása szerint a módosítási terület szomszédságában található VAMAV telephely 3961 (korábban 3966/1) hrsz-ú ingatlanán a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezettségét állapították meg, klórozott alifás szénhidrogénekre és ásványolaj eredetű szénhidrogénekre.

Tárgyi kármentesítési terület vonatkozásában 2012 óta kármentesítési utómonitoring vizsgálatok vannak folyamatban.

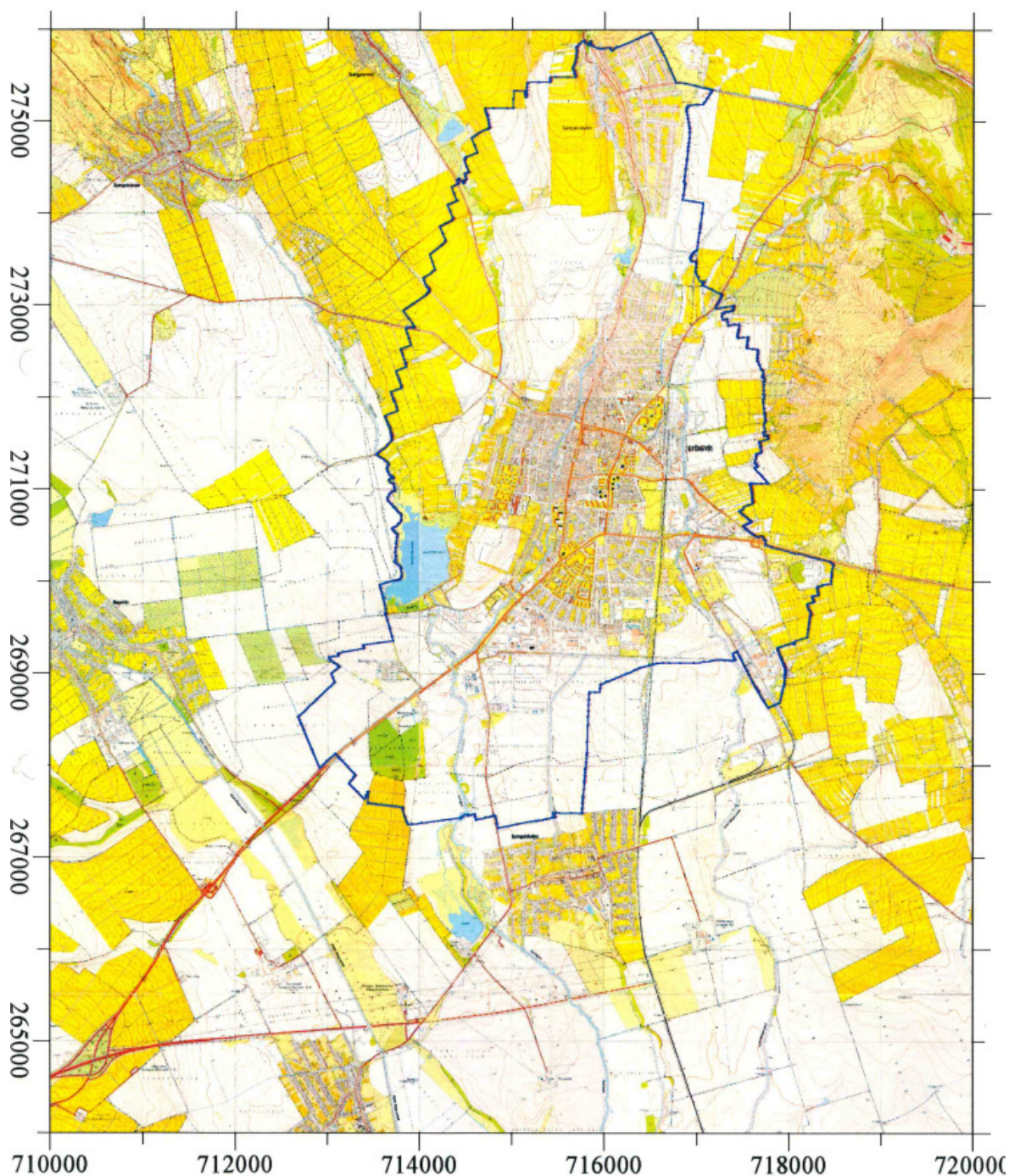
A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály BO/16/6394-13/2016. sz. határozata alapján a monitoring tevékenységet legalább 2018. május 31-ig szükséges folytatni. A határozat alapján a szennyezéssel a központi telephely (Gyöngyös 3961 hrsz.), a mellette lévő sportpálya (gyöngyös 3968/1 hrsz), illetve az attól D-re, DNY-ra elhelyezkedő Gyöngyöshalász 0232/5 hrsz-ú, illetve 0232/6 hrsz-ú ingatlanok érintettek.

Fentiek alapján a jelent tervezési terület (dél-keleti iparterület) a szennyezéssel nem érintett. A tervezési területhez a legközelebb a tőle NY-ra elhelyezkedő Gyöngyöshalász 0232/5 hrsz-ú, illetve 0232/6 hrsz-ú ingatlanok helyezkednek el. A határozat szerint a vízáramlási irány (s így az esetleges szennyeződés-terjedés iránya) DNY-i, így a tervezési terület a szennyezés terjedésével nem veszélyeztetett.

Vízbázisvédelem

A térségi ivóvízellátást biztosító Gyöngyös-Gyöngyöshalász-Atkár ivóvízbázis diagnosztikája az Ivóvízbázis-védelmi Kormányprogram keretében 2002. évben befejeződött, melynek eredményeképpen megtörtént a vízbázis 123/1997. (VII.18) Korm. rendelet előírásinak megfelelő hidrogeológiai védőterület-rendszerének, ill. védőidomának lehatárolása. A vízbázis védőövezeteinek hatósági kijelölése még történt meg, ebből eredően a vízbázisok biztonságba helyezése sem.

A tárgyi tervezési terület északi része az ivóvízbázis lehatárolt vízbázisvédelmi védőterületén helyezkedik el.

6. ábra: Gyöngyös Városi Vízmű Hidrogeológiai „B” védőzónája – Geoservice Kft. – Vízmű biztonságba helyezési terv, Miskolc, 2000

Bár a gyöngyösi vízmű védőterületeinek, ill. védőidomának határozatban történő kijelölése ezidáig nem történt meg, az ivóvízbázis védelmét szem előtt kell tartani.

A vízbázis védelme - a vízbázisok a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet alapján – a felszín alatti vízbázisnál védőidom, védőterület meghatározását, kijelölését, kialakítását és fenntartását jelenti. A kijelölésről szóló határozat alapján érvényesíthetők és alkalmazhatók a területhasználati korlátozások.

Kijelölő határozat hiányában jelenleg a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. sz. táblázatában foglaltak az irányadók.

Fenti táblázat szerint a „B” hidrogeológiai védőterületen:

- tilos:
 - Erősen mérgező vagy radioaktív anyagok előállítása, feldolgozása, ilyen hulladékok tárolása, lerakása
 - Egyéb (nem élelmiszer-ipari) ipari szennyvíz szikkasztása
 - Hígtrágya- és trágyalé leürítés
- Új létesítménynél, tevékenységnél tilos, a meglévőnél a környezetvédelmi felülvizsgálat vagy a környezeti hatásvizsgálat eredményétől függően megengedhető:
 - Települési folyékonyhulladék-lerakó létesítése és üzemeltetése
 - Veszélyeshulladék-ártalmatlanító
 - Növényvédőszer-tárolás és -hulladék elhelyezés
- Új vagy meglévő létesítménynél, tevékenységnél a környezeti hatásvizsgálat, illetve a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi vizsgálat eredményétől függően megengedhető:
 - Lakótelep; új percellázás üdülőterület kialakítása
 - Lakóépületek csatornázás nélkül
 - Szennyvízcsatorna átvezetése
 - Házi szennyvíz szikkasztása
 - Települési hulladéklerakó (nem veszélyes hulladékok lerakása)
 - Házikertek, kiskertművelés
 - Mérgező anyagok előállítása, feldolgozása, tárolása
 - Ásványolaj és -termékek előállítása, vezetése, feldolgozása, tárolása
 - Veszélyes hulladék üzemi gyűjtő
 - Salak, hamu lerakása
 - Növénytermesztés
 - Komposztálótelep
 - Önellátást meghaladó állattartás
 - Műtrágyázás
 - Hígtrágya és trágyalé kijuttatása termőföldre
 - Szennyvízöntözés
 - Növényvédő szerek alkalmazása
 - Növényvédő szer-kijuttatás légi úton
 - Növényvédő szeres eszközök mosása, hulladékvizek elhelyezése
 - Szerves- és műtrágya raktározása és tárolása
 - Szennyvíziszap tárolása

- Szennyvíziszap termőföldön történő elhelyezése
- Álathullák elföldelése, döngutak létesítése és működtetése
- Haltenyésztés, haletetés
- Üzemanyagöltő-állomás
- Bányászat
- Fúrás, új kút létesítése
- A fedő- vagy vízvezető réteget érintő egyéb tevékenység

A vízbázisvédelmi diagnosztikai dokumentációk által is javasolt, részben fenti jogszabályban is rögzített intézkedések:

- a meglévő belvízelvezető művek feliszaposodásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása.
- művelési ág váltás síkvidéken belvizes és nitrát érzékeny területeken.
- szennyvíztisztító bővítése továbbá a hatásfokának növelése, vagy új létesítése.
- az állattartó telepek korszerűsítése.
- ipari szennyvíz és használt termálvíz közvetlen bevezetésének felülvizsgálata és ennek függvényében a bevezetés korlátozása, illetve megszüntetése.
- élőhelyek feltárása, kezelési tervük elkészítése.
- az engedély nélküli felszín alatti vízkitermelés megszüntetése, ugyanezen rétegek szennyező forrásainak felderítése, és a veszélyeztetés megszüntetése.
- csapadékvíz elvezetéséről való gondoskodás.
- mélyfekvésű, vízjárta területeken fokozott figyelmet kell fordítani az építéshatósági eljárások során.
- A vízgazdálkodási létesítmények mellett a partisávot szabadon kell hagyni, azon belül végleges építmény nem helyezhető el, tilos olyan növényzet ültetése, amely a fenntartási munkát akadályozza, külterületén csak gyepgazdálkodás folytatható.
- a vízi létesítmények melletti területet, ingatlant a tulajdonos vagy használó csak úgy hasznosíthatja, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa.
- Új beépítések csak teljes közművesítettség mellett kezdeményezhetőek a módosítási területeken.

A tervezett iparterületre betelepülő cégek, tevékenységek köre egyelőre ismeretlen. Ahogyan azt már jelen vizsgálat elején bemutattuk, az újonnan kijelölt ipari gazdasági területekre az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően egyéb ipari gazdasági területnek felel meg. E terület elsősorban az ipari, az energiaszolgáltatási és a településgazdálkodás építményeinek elhelyezésére szolgál. A területen jelentősen zavaró hatású ipari létesítmény, különlegesen veszélyes (pl.: tűz-, robbanás-, fertőzésveszélyes) bűzös vagy nagy zajjal járó gazdasági tevékenység nem folytatható.

A majdan betelepülő tevékenységek kiválasztásánál, engedélyezésénél a vízbázis védelme érdekében fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy azok a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. sz. táblázatában foglalt kritériumoknak megfeleljenek.

A hidrogeológiai „B” védőidom a tervezett iparterület Északi részét érinti, melynek egy része éppen a javasolt erdőterület (védőerdő), egy része pedig éppen az a terület (0254/6, 0254/8, 0254/9 hrsz), amelyek vontakozásában jelen vizsgálat zajvédelmi fejezete kizárólag az ipari tevékenységet kiszolgáló építmények, irodák elhelyezését javasolta.

Mindezek alapján - fenti jogszabályban előírt feltételek és korlátozások figyelembe vétele mellett – kijelenthető, hogy tervezett ipari park létesítése összeegyeztethető a vízbázisvédelemmel, a betelepülő tevékenységek a vízbázist nem veszélyeztetik.

A felszín alatti vizeket és a földtani közeget terhelő tevékenységek esetében a következő, további jogszabályokat kell figyelembe venni:

- 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről,
- 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a felszín alatti víz és a földtani közeg szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről,
- 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről,
- 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 3.§ (12) bekezdésében foglalt kivételekkel a vízártéktényezők a vízügyi hatóságtól vízjogi engedélyt kell kérni.

Vízgyűjtő-Gazdálkodási Terv (VGT)

Gyöngyös város a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (továbbiakban VGT) a 2-11 Tarna nevű alegységen helyezkedik el, amely a Tisza részvízyűjtő területe. Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60 EK 33.) bekezdése szerint minden vízgyűjtőn törekedni kell a vizek jó állapotának elérésére, úgy hogy az ugyanahhoz az ökológiai, hidrológiai és hidogeológiai rendszerhez tartozó felszíni és felszín alatti vizekkel kapcsolatban tett intézkedések összehangoltak legyenek. A 2015. évi felülvizsgált vízgyűjtő-gazdálkodási terv szerint a p.2.9.1. jelű víztest mennyiségi és kémiai állapotát tekintve is gyenge minőségű.

A VGT által megfogalmazottak az alábbiakban kerülnek részletezésre:

A területen érintett víztestek:

1) sekély porózus felszín alatti víztest:

- sp. 2.9.1. porózus sekély felszín alatti víztest: Északi középhegység peremvidék

A víztestet északon az sh.2.2 és az sh.2.3; délen az sp.2.9.2 víztestek határolják. A dél felé való vízáramlás következtében az sh.2.2 víztest és sp.2.9.1 víztest között hidrodinamikai kapcsolat valószínűsíthető. A leáramlási területnek tekinthető sp.2.9.1. víztest a szintén délre húzódó sp.2.9.2 víztesttel, mint feláramlási területtel hidrodinamikai kapcsolatban áll. Az alegységen belül 7 db dombvidéki kisvízfolyás medre is drénezheti az sp.2.9.1 sekély felszín alatti víztestet. Nem zárható ki a kapcsolat a síkvidéki közepes vízfolyások (4 db) esetében sem. A Mátrában egykor jelentős ércbányászat folyt. Napjainkban termelés nem történik, a korábbi szennyezések kármentesítése, a bányászati tározók, meddőhányók, a bezárt mélyművelésű bányák rekultivációja folyamatban van.

2) porózus felszín alatti víztest:

- p. 2.9.1. porózus felszín alatti víztest: Északi-középhegység peremvidék

A víztest északon a h.2.2 és h.2.3, délen a p.2.9.2 víztestekkel határos. A dél felé való vízáramlás következtében az h.2.2 víztest és p.2.9.1 víztest között hidrodinamikai kapcsolat valószínűsíthető. A leáramlási területnek tekinthető p.2.9.1. víztest a szintén délre húzódó p.2.9.2 víztesttel, mint feláramlási területtel hidrodinamikai kapcsolatban áll.

VGT által meghatározott célok, intézkedések:

- Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése vízbázisok védőterületén található szántók, gyümölcsösök területén.

- Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése a víztest teljes területén, kiemelten a vízbázisok védőterületén.
- Felszín alóli vízkivételek nyilvántartása, felülvizsgálata, módosítása, engedélyezése
- Részletes modellezés mennyiségi igénybevételi határérték meghatározásához
- Vízkivételek felülvizsgálata
- Energia célra hasznosított termálvíz visszasajtolásának szabályozása
- Vízjárási viszonyok javítása, az ökológiai kisvíz helyreállítása. Belvízrendszer módosítása.
- Belvízcsatornák rekonstrukciója.
- Víztakarékos megoldások alkalmazása a növénytermesztésben
- Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése a közüzemi vízellátásban – Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése
- Fenntartható megoldások az ipari vízellátásban
- Ivóvízbázisok védelme, védőzónák kijelölése, tevékenységek szabályozása, módosítása (A diagnosztikai és biztonságba helyezési program végrehajtása)
- Vízbázisvédelem szempontjából kedvező területhasználat váltás, jó gyakorlatok ösztönzése, területhasználókkal való egyeztetés – Gyep, erdő területhasználatok ösztönzése vízbázisok külső védőterületén
- Vízbiztonsági tervek készítése, alkalmazása – biztonságba helyezési tervek integrálása
- Kommunális hulladéklerakók megfelelő kialakítása, működtetése és ellenőrzése a víztest teljes területén, kiemelten a vízbázisok hidrogeológiai védőterületén
- Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása vízbázisok védőterületén
- A Szennyvíz Program megvalósítása – a 1318/2015. (V.21.) Korm. határozat szerint megvalósuló KEHOP 2.2. projektek
- További csatornarákötések elősegítése és megvalósítása a víztest teljes területén, kiemelten a vízbázisok védőterületén.
- Csatornahálózat rekonstrukciója az egész víztest területén, de különösen a vízbázisok védőterületén
- Csapadékgazdálkodás, táblaszintű vízviisszatartás a táblákon belül a beszivárgás növelése és lefolyás csökkentése érdekében általánosan a víztest teljes területén.
- Talajvízdúsítás szabályozása – a talajvízsüllyedés megállítása
- A bányászati vízkivételek szabályozása és a víz felhasználása – A Mátra és a Bükkalja lignit bányák víztelenítés céljából kivett vizének hasznosítása.
- A szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása – Engedély nélküli kutak számbavétele

Fenti célok, intézkedések közül kiemelésre kerültek azok, melyek jelen szabályozási terv módosításánál relevánsak, s melyek a módosításba, s jelen környezeti vizsgálatban is beépítésre kerültek.

A Mátra- és Bükk-alján a külfejtéses lignit bányászat miatt végeznek víztelenítést, annak céljából, hogy a nyersanyag lefejthető legyen. A víztelenítés a letermelés időszakára korlátozódik, és bár nagy hatással van a felszín alatti vízre, a rekultiváció után a vízszint a természetes állapotokra visszaáll. Az érintett víztestek gyenge állapotúak, gazdasági okokból azonban mentességet kapnak a jó állapot elérésétől. Ebben az esetben az intézkedés arra irányul, hogy a kitermelt jó minőségű víz minél nagyobb arányban felhasználásra kerüljön ivóvíz célra, ökológiai vízpótlásra, egyéb vízellátási célokra. Ilyen mentesség a porózus és a sekély porózus felszín alatti víztestekre került meghatározásra. Az

intézkedéseket az adott víztesten nem éri meg megtenni a becsülhető pozitív és negatív közvetlen és közvetett hatások, illetve hasznok és károk, ráfordítások alapján, víztest szintű aránytalan költségek miatt. (VKI 4.5 mentesség enyhébb célkitűzés).

A tervezett módosítás – a jelen fejezetben foglalt, vízbázisvédelmi, vízgyűjtő-gazdálkodási intézkedések figyelembevételével – sem a földtani közege, sem a felszín alatti vizekre nem jelent az elfogadhatónál nagyobb mértékű veszélyt, kockázatot, várhatóan a tervezett ipari park sem a földtani közege, sem a felszín alatti vízre nem lesz kedvezőtlen hatással. A vízbázisvédelem érdekében a fentebb részletezett korlátozásokat – különösen a módosítási terület északi részén (ahol érinti a diagnosztikailag lehatárolt „B” hidrogeológiai védőövezetet) – be kell tartani.

7.6. Felszíni vizek

Gyöngyös Város közigazgatási területe nagyvízi mederrel nem érintett és nem része belvízi öblözetnek sem. A település a vízügyi szakmai besorolás szerint dombvidéki területhez tartozik.

A módosítással érintett területen vízjogilag engedélyezett felszíni vízhasználat nem szerepel az ÉMVIZIG nyilvántartásában.

A módosítási terület érinti az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban: ÉMVIZIG) kezelésében lévő **Külső-Mérges patakot**.

A Külső-Mérges patak a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. Törvény 1. melléklete A) I./4. pontjában foglaltak értelmében az állam kizárólagos tulajdonában lévő vízfolyás, melynek kezelője az ÉMVIZIG.

A patak mértékadó vízhozama a Dél-keleti Iparterület magasságában $\sim Q_I=35 \text{ m}^3/\text{s}$.

A vízfolyás vízelvezető képessége csak annak valamely konkrét szelvényére vonatkozatható, ill. csak a jelenlegi mederszelvény ismeretében számítható, összefüggésben a meder állapotával, benőttségével.

A terület elöntés-veszélyeztetettségéről kapcsolatban az ÉMVIZIG nem rendelkezik konkrét adatokkal, információkkal.

Az ÉMVIZIG nyilvántartása szerint a Külső-mérges patakba vezetett belterületi csapadékvizek mértékadó vízhozama $7,45 \text{ m}^3/\text{s}$.

A Külső-Mérges patakon az ÉMVIZIG nem üzemeltet vízmérő állomást és nem végez rendszeres vízhozammérést, ugyanakkor az EU VKI program keretében eseti mérések kivitelezésére került sor. A méréseket a Vámosgyörk-Adács közötti közúti híd lábánál hajtották végre. 2011 évben 7 alkalommal kíséreltek meg méréseket végrehajtani, de 3 esetben a mérés a száraz meder miatt megghiúsult. Az elvégzett mérések adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

Víztest VOR kód	Víztest neve	Mérési pont neve	Koordináták		Mérés dátuma	Vízhoza- m (m ³ /s)	Közép- sebesség (m ³ /s)
			EOV _x	EOV _y			
AEP735	Külső-Mérge- patak	Adács, közúti híd	261235	718496	2011.03.18	1.41000	0.85
AEP735	Külső-Mérge- patak	Adács, közúti híd	261235	718496	2011.04.19	0.01300	0.19
AEP735	Külső-Mérge- patak	Adács, közúti híd	261235	718496	2011.05.17	0.01000	0.20
AEP735	Külső-Mérge- patak	Adács, közúti híd	261235	718496	2011.06.21	0.00547	0.17

5.táblázat: EU VKI mérések a Külső-Mérge patakon

Külső-Mérge patak parti sávjának szélességével kapcsolatban a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet parti sávra vonatkozó rendelkezéseit be kell tartani. A parti sáv szélességét a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. §-a határozza meg. A Külső-Mérge patak parti sávja a partvonalától számított 6 – 6 méteres sáv, melysávot szabadon kell hagyni. Állandó épületet, építményt, kerítést elhelyezni nem szabad. A parti sávban fás szárú növények telepítése tilos. A terület csapadékvizei csak a vízfolyáskezelő hozzájárulásával vezethetők a Külső-Mérge patakba.

Külső-Mérge patak vízminősége jó, az alsó szakaszon ammónia okoz vízminőség romlást.

Tervezett beavatkozások a Külső-Mérge patakon - Országos Árvízi Kockázatkezelési Terv Környezeti Vizsgálata – 1. melléklet:

2.40 Bene-Tarna-Gyöngyös-közi ártéri öblözet

- Külső-Mérge (Gyangya) jobb parti töltés fejlesztése 0+000 – 1+654 tkm között
- Külső-Mérge (Gyangya) bal parti töltés fejlesztése 0+000 – 1+746 tkm között

+ Mederrendezési munkák kisvízfolyások mentén:

- Külső-Mérge-patak 0-14 km között – mederrendezés, depónia fejlesztés Adács-Gyöngyös között (14 km)

A tervezett ipari park kialakítását megelőzően az Önkormányzatnak egyeztetnie szükséges a Külső-Mérge-patak kezelőjével, az esetlegesen szükséges meder-karbantartási munkák, meder-korrekciók elvégzéséről (az esetleges káros elöntések elkerülése érdekében).

A fejlesztési terület teljes vízrendezése keretében meg kell tervezni a beépítésre szánt területekről elvezetett csapadékvizek elhelyezését (tervezett befogadó kapacitása figyelembevételével, bevezetési pontok, szükséges tisztítás (olajfogó), stb.

A felszíni vizek védelme vonatkozásában a következő jogszabályokat kell figyelembe venni:

- 1995. évi LIII. törvény - a környezet védelmének általános szabályairól
- 220/2004. (VII.21.) a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági

- felhasználásának és kezelésének szabályairól
- Az ipari (technológiai) szennyvíz keletkezésével járó tevékenység esetén kötelező a szükséges előtisztító beépítése és üzemeltetése, amelyhez a vízgazdálkodási jogkör gyakorlásáról
- 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 3.§ (12) bekezdésében foglalt kivételekkel a vízügyi
- hatóságtól vízjogi engedélyt kell kérni.
- 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet a használt szennyvizek kibocsájtási határértégeiről és alkalmazásuk szabályairól
- További előírások: szükséges figyelembe venni a területek hasznosításakor a 147/2010. (IV.29.) Korm. rendeletet a vizek hasznosítását, védelmét és egyéb kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános jogszabályi előírásait.

A település kiépített szennyvízhálózattal rendelkezik, üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Zrt. A Gyöngyösi szennyvíztisztító telep összesen 5 település szennyvizét fogadja. A tisztítótelep kapacitása 11.500 m³ /nap. A tisztított szennyvíz befogadója a Gyöngyös patak 24,28 fkm-e. A szennyvíz gerinchálózat kiépítése kb 95 %-os, a 100 %-os ellátottság a KEHOP-2.2.2 pályázat keretében 2018-ig várhatóan megvalósul. A lakossági rákötési arány 93%-os. A településen a szennyvízgyűjtő hálózat hossza 181,27 km, bekötővezetékkel együtt. A településen összegyűjtött szennyvíz mennyisége 1.438,3 ezer m³ /év.

A 2017-ben bővített és korszerűsített Gyöngyös városi szennyvíztisztító telep kifogástalanul működik, a tisztított szennyvíz minősége minden paraméterében megfelel a jogszabályi előírásoknak. A telep által 2016-ban fogadott szennyvíz átlagos mennyisége 6457 m³/nap, ami kismértékű növekedést mutat 2015-höz képest (6.039 m³/nap).

A 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet 4. sz. melléklete előírja a közcsonnába bocsátható szennyvizek szennyezőanyag-tartalmának küszöbértékeit, így a víz olaj- és zsírtartalmát is. A tervezett létesítmények szennyvizeinek közcsonnába történő bevezetéséhez javasoljuk zsírfogó műtárgy beépítését.

A felszíni vízrendezés és csapadékvíz-elvezetés megfelelően csak térségi szinten kezelhető, mert a településeken történő megoldások jelentős hatással vannak a szomszédos települések területeire is.

A gyöngyösi csapadékvíz hálózat üzemeltetője maga az Önkormányzat, a rendszer karbantartója a Vízmű. A karbantartási feladatok teljesítése a Hivatal / Vízmű által feltárt, vagy bejelentés alapján szakmailag igazolt igények hivatali megrendelés alapján történő teljesítéséből áll, a költségvetésben jóváhagyott előirányzat keretén belül. A karbantartási keretből kizárólag az akut és balesetveszélyes hibák, illetve üzemzavarok elhárítására van lehetőség.

A csapadékvíz elvezetés teljes rendszere a térségben sem a külterületeken, sem a belterületeken teljes körűen nem megoldott. A kiépített vízelvezető árkok, csatornák nem kellően karbantartottak.

Gyöngyösön elválasztó rendszerű szennyvíz – csapadékvíz rendszer van kiépítve, ami azt jelenti, hogy az ingatlanok szennyvizét és csapadékvizét is külön-külön, a megfelelő csatornába történő bekötéssel kell(ene) az ingatlanról kivezetni.

A keletkező csapadékvíz mennyiségek döntően a város igazgatási területén keletkeznek. A jelentős mátrai területekről a vizek - a meredek domborzat miatt - gyors és intenzív lefolyásúak. A város nyugati területén lévő Toka patakon épült meg a Rédei víztározó, mely a csapadékvizek lefolyását teszi egyenletessé. A Toka patak korábbi szennyezettsége miatt a vízminőségeket ellenőrizni szükséges.

Összefoglalva megállapítható, hogy a kialakítandó fejlesztési terület a felszíni vizek mennyiségi és minőségi viszonyaira nem jelent káros hatást.

A kialakítandó beruházások, fejlesztések során a beruházónak azonban gondoskodnia szükséges a csapadékvíz elvezetéséről, a keletkező szennyvizek elhelyezéséről és a fejlesztési területek teljes körű előzetes vízrendezéséről (teljes közművesítés megvalósítása).

8. Összefoglalás

A terv módosítása eredményeképpen javasolt módosítások okozta környezeti hatások környezeti elemenkénti bontásban az alábbiakban összegezhetők:

A levegőminőséget érintő változások a megengedhető terheléseken belüliek. A területfelhasználási változások változása következtében a helyi alapterhelés a megengedett küszöbértékeken belül kis mértékben növekszik.

A talajra és vizekre gyakorolt hatás a megfelelő szabályozási előírások betartásával szintentartó.

A hulladékgazdálkodásra gyakorolt hatás pozitív.

A természeti- és zöldfelületi adottságok változása terén a tervmódosítás várhatóan javulást eredményez.

A településhálózati és tájhasználati változással érintett területek településhálózati pozíciója pozitívan változik, gazdasági értéke erősödni fog.

A javasolt változások alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható.

A tervmódosítás által vázolt fejlesztések további természet-, és környezetvédelmi célú vizsgálata csak a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek, területfelhasználások esetében lehet szükséges.

A terv megvalósulása esetében a környezetterhelő hatások a település terhelhetőségének határain belül maradnak.

A várható környezeti hatások rendelet szerinti értékelése

A vonatkozó rendeletben megadott szempontok alapján várható környezeti hatások az alábbiak szerint értékelhetők:

A környezeti hatások a tervezett területhasználatok megvalósulása során tekintendők mértékadónak, állandónak és időben hosszú távúnak. A hatások a jelenlegi, ismert mértékkel és gyakorisággal jelennek meg a környezetben.

- Környezetkárosító, irreverzibilis hatással nem kell számolni.

- A hatások mértéke számítható hatásterületű – közigazgatási, vagy országhatáron áttérjedő, kockázattal járó hatást nem jelentenek.

- A területhasználatból eredően nem várható sem környezeti kockázatú hatás, sem a területhasználatból eredő, az átlagos egészségi, baleseti és környezetbiztonsági viszonyokat fokozottabban veszélyeztető, meghaladó hatás.

- A környezethasználatból eredően kijelenthető, hogy a lakosság és a természeti környezeti veszélyeztetése nagy biztonsággal kizárható. A hatások így nem veszélyeztetnek védett területet, létesítményt, vagy élőlényt.

- A fejlesztésre irányuló módosító javaslatok (mint azt a szerkezeti és szabályozási terv is célként fogalmazza meg) a települési és természeti környezeti, gazdasági és infrastrukturális javítását célozzák.

Budapest, 2018. március 13.

Szabó Péter Imre
ügyvezető